

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENE

Inserati:
Enostop. petlitvrska (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane
vztrajnostjo bral in jih prkarat ponavljal:
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust

Izhaja
vsak dan, izveniši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Koalicija, koncentracija, birokracija.

Baron Bienenrth marljivo dela dalje, da sestavi parlamentarno ministrstvo. Ako se mu ne posreči, bo, še predno se snide državni zbor, sedanje provizorno uradniško ministrstvo izpremenil — morda tudi s kakšnimi personalnimi izpremembami — v definitivno in tako uvedel birokratski sistem, kakor pravijo »Narodni Listy«.

Kaj je na tem? Nam se zdi, da se bo baronu Bienenrthu vendarle posrečilo postaviti pravo parlamentarno ministrstvo na podlagi koalicije strank. Nemci in Čehi se sicer še branijo, češ, da je medsebojni sporazum nemogoč, vendar pa bo to najbrž le manevar, da obe stranki skleneta premirje pod kolikor mogoče ugodnimi pogoji.

Baron Bienenrth je zdaj napel zadnjo, posebno močno struno. Z Dunaja se namreč poroča, da hoče cesar posebno z ozirom na Ogrce, ki delajo na vso moč, da se uredi bančno in armadno vprašanje v zmislu njihovih »neodvisnostnih« zahtev, biti informiran, kaj o tem mislijo avstrijski parlamentarci. Zato da bo cesar pozval predse strankine voditelje. Da to nič drugega ne pomeni kakor to, da bo cesar na primeren način parlamentarce opomnil, da zahtevajo nujne državne potrebe — aneksijska, proračun, socialno zavarovanje, pooblastilni zakon, češko-nemško jezikovno vprašanje, poddržavljenje železnic itd., itd. — koalicijske vlade, ni potreba posebič povdarjati.

Kar se tiče napovedane namere Bienenrthove sestavi mesto koalicije takozvano koncentracijo, se zdi, da nobena stranka ni zanjo. Bienenrth je namreč sprožil misel, naj bi se sestavilo ministrstvo napol iz uradnikov, napol iz parlamentarcev, ki pa naj bi na svojo odgovornost vstopili v kabinet, ne da bi bile stranke vezane jim slediti. Podlaga skupnemu delovanju bi bila na ta način le osebni ugled in zaupanje, ki ga voditelji uživajo pri svojih strankah. Od druge strani pa se zo-

pet poroča, da se bo krona pri sestavi ozirala le na tiste velike stranke, ki se v resnici hočejo obvezati, da bodo sledile vladi. Stvar torej nikakor ni jasna. Zlasti slednja namera je neizvedljiva, ker tisti, ki jo je sprožil, najbrž misli, da bi bilo mogoče vlado sestaviti eventualno tudi brez Čehov, kar pa ne bo šlo, ker sta celo dr. Chlari in dr. Elvert izjavila, da se ne udeležita koalicije brez Čehov.

Baron Bienenrth hoče ministrstvo pomnožiti za dva sedeža, da omogoči koalicijo. Ustanovilo naj bi se posebno prometno ministrstvo in pa novo ministrstvo brez portfelja.

Krščanski socialci polagajo posebno važnost na nameravano izpremembo poslovnika. Odsek je že sestavil tozadevne predloge. Namen tem predlogom je onemogočiti obstrukcijo pri nujnih predlogih, prvem branju in pri prebiranju došlih vlog. Pri nujnih predlogih naj se debata o nujnosti čisto odpravi in se naj takoj preide k glasovanju. Kar se tiče došlih vlog, se da predsedniku popolna oblast, ali naj se dobesedno preberó začetkom ali koncem seje. Kar se konečno tiče prvega branja zakonskih predlog, predsednik lahko stavi predlog, da se odkaže odseku. Če kdo ugovarja, vpraša predsednik zbornico, ki o tem odloči z navadno večino. Tako se onemogoči, da bi se moralo vršiti prvo branje na zahtevo enega samega poslanca.

Tak je položaj. Da morajo Jugoslovani zahtevati, da brez njih ne sme biti koalicije, se nam zdi samoposebi umevno.

Kranjski deželni zbor.

(Seja dne 8. januarja 1909.)

S toliko radovednostjo menda še nikdar občinstvo ni pričakovalo nobene seje deželnega zbora, kot danes. Ljudje so že od 7. ure jutraj oblegali deželni dvorec, deloma zaman, ker so bile vstopnice že večeraj oddane. Za vsak kotiček na galeriji se je razvil boj.

Deželna vlada je res zopet storila ne previdnost in poklicala v Ljubljano 140 nepotrebnih orožnikov, katere je spravila v realni, v poslopju filharmonične družbe in pri Rudežu. Po »Zvezdi« je hodil ošabni

ritmojster Bregencer s celim štabom in tako prav po nepotrebnem kazal občinstvu, da so v obližju skriti orožniki.

Točno ob 10. uri so bili na mestu poslanci S. L. S., ki so se sredi dvorane zbrali okoli svojega načelnika dr. Šusteršiča, in pričakovali nadaljnih dogodkov. Došel je tudi prevz. knezoškoč.

Na natlačeno polnih galerijah je vladala splošna nervoznost, ki se je pa spremenila v veselo razpoloženje, ko so došli v dvorano poslanci narodno-napredne stranke ter so se poslanci obeh slovenskih strank najprijaznejše pozdravljali. Splošna veselost je zavladala po dvorani, ko je dr. Šusteršič pristopil k Turku in ga pozdravil kot »ljublansko srajco«.

Poslanci so si poiskali sedeže. Za nove poslance so napravljeni na obeh straneh pod galerijo novi sedeži.

Ob četrta na 11. uro je došel v dvorano deželni glavar, Nemcev in deželnega predsednika pa še ob pol 11. uri ni bilo od nikoder. Deželna vlada je tudi topot kazala staro svojo »točnost«. Na galeriji so ljudje zbijali dovtype in pravili, da sta dva Nemca pred sejo od strahu omedlela in da se je zato dohod »združenih Nemcev« tako zapoznil.

Nekaj minut po pol 11. uri zavzame deželni glavar svoj prostor, pa ker »združenih Nemcev« le še ni, gre deželni glavar zopet iz dvorane. V dvorani postaja vedno bolj vroče.

Na galeriji opazita dr. Šusteršič in Tavčar župana Zurca, kateremu dajeta znamenja, naj gre z galerije na poslanski sedež.

Okolu tri četrta na 11. uro pride v dvorano najprej Schwegel, za njim se usujejo Nemci, potem pa stopa v dvorano Schwarz. Nastane nepopisen vrišč. Poslanci narodno-napredne stranke planejo po konci in kriče: Abzug Schwarz! Vun ž njim! Turk! Kje imate pa 500 orožnikov! Ali vam jih je zmanjkalo? Samo 140 jih imate! Fej! Vun s Schwarzem! — Klici: Lopov! Morilec! — Dr. Oražen plane k Schwarzu in mu kaže s krvjo okrvavljeno manšeto, katero si je okrvavil, ko je obvezoval ranjence.

Vilfan: Vun s Schwarzem. — Na galeriji se čujejo žvižgi. Deželni glavar svari

galerijo. Poslanci S. L. S. stoje mirno sredi dvorane.

Schwarz se vsede na svoj prostor.

Dr. Triller: Morilec Schwarz!

Plantan je imel na nekem listku zapisanih par medklicev, katere je z veliko vztrajnostjo bral in jih prkarat ponavljal: Tiran! Vodja žandarjev! Ztiralec!

Klici med narodno-naprednimi poslanci: C. kr. morilec! Rabelj!

Dr. Tavčar razburjen grozi Schwarzu z roko.

Dr. Oražen se vedno bolj rine k Schwarzu, v rokah držeč krvavo manšeto ter kliče: Morilec, tu glej slovensko kri! Žandarski komandant! Vun! Tu liži slovensko kri! — Situacija je postala jako opasna.

Dr. Šusteršič miri dr. Oražna, ker je Schwarz imel v žepu razpustitev deželnega zbora in bi razpusta se mogli veseliti le Nemci, ki se že naprej boje sklepov slovenske večine.

Deželni glavar je zvonil na vse pretege, opominjal galerije, naposled je pa le nastal mir.

Med nemirom je knezoškoč zapustil dvorano.

V sredi dvorane stoje poslanci S. L. S. mirno in tiho, v zavesti, da hočejo s svojim delom in svojimi predlogi zadati najhujši udarec našim narodnim nasprotnikom in tako z narodnim pozitivnim delom dobiti Slovencem na Kranjskem najboljše zadoščenje za od Schwarza jim zadane krivice.

Cesarjev jubilej in sožalje zaradi nesreče v Južni Italiji.

Deželni glavar se spominja nato cesarjevega jubileja in omenja sprejem deželnega odbora pri cesarju, kateremu je šel deželni odbor čestitat imenom dežele. Poslanci stoje zakličejo cesarju »Živio!«

Nato omenja deželni glavar groznega potresa na Laškem in izjavi, da bo imenom dežele in deželnega zbora odposlal pismeno sožalnico.

Schwarz ves čas sedi bled na svojem prostoru kakor obtoženec.

Zapisnikar čita samoslovenski zapisnik zadnje seje. Zapisnik se odobri.

LISTEK.

Otok zakladov.

Angleško spisal R. L. Stevenson. Prevel J. M.

(Dalje.)

Tako sem moral ležati ure dolgo, ko so me valovi neprestano metali sem in tja, ko sem bil vedno premočen do kože in nisem niti za trenutek prenehal pričakovati pri naslednjem valu svoje smrti. Polagoma se me je lotila utrujenost, nekaka omotica se me je lotevala celo sredi teh grozot, dokler me ni premagal omotni spanec; in tam sem ležal v svojem čolnčiču, ki ga je morje metalo sem in tja, in sanjal o domu in starem »Admiralu Benbow«.

XXIV. POGLAVJE. Križarenje čolnčiča.

Bil je že bel dan, ko sem se prebudil in spoznal, da se nahajam v svojem čolnčiču na jugozapadnem koncu Otoka Zakladov. Solnce je že izšlo, vendar je bilo meni še vedno skrito za Daljnogledom, ki je padal na tej strani za orjaškimi skalami naravnost doli do morja.

Meni najbližje se je nahajalo predgorje Haulbowline in Gora srednje jimbore; gora gola in temna, predgorje pa

obdano s štirideset do petdeset čevljev visokimi klečmi in skalami. Nahajal sem se komaj četrta milje daleč na morju in moja prva misel je bila veslati na suho.

To namero sem kmalu opustil. Med skalovjem je morje bobnelo in šumelo, peneči valovi, ki so se vzdigovali in padali, so se vrstili drug za drugim; ako bi se drznili bližati se obrežju, bi me vrgli valovi na peči in ubili, ali pa bi svoje moči zaman napenjal, da bi splezal na te predstoječe strme skale.

In to še ni bilo vse; kajti na gladkih skalnatih ploščah sem zagledal velike opolzke zveri, ki so se ali plazile naokoli ali pa med glasnim pljuskanjem skakale v morje — mehke polže neverjetne velikosti, kakih štirideset do šestdeset skupaj.

Pozneje sem zvedel, da so bili morski levi in prav nič nevarni. Toda pogled na nje skupno z divjimi klečmi in razburkanim morjem mi je pristudil to pristanišče. Čutil sem, da bi raje stradal na morju, kakor da bi se podajal v take nevarnosti.

Imel pa sem več sreče, kakor sem mislil. Severno od predgorja Haulbowline se razteza obrežje v ravni črti in pri od toku morja se prikaže dolga proga rumenega peska iz vode. Severno od tod se nahaja Predgorje gozdov, kakor je bilo napisano na zemljevidu.

Spomnil sem se, kaj je povedal Silver o toku, ki teče ob zapadni obali Otoka Zakladov proti severu, in ko sem spoznal, da sem se nahajal v objemu tega toka,

sem raje zapustil predgorje Haulbowline za seboj in prihranil svoje moči za pozneje, ko poskusim priti na suho na prijaznejšem Predgorju gozdov.

Na morju je bilo opaziti veliko gladko valovanje. Ker pa je veter vlekel trajno in rahlo od juga, ni bilo nobenega nasprotja med tokom in med valovanjem in radi tega so se valovi nemoteno dvigali in padali.

Ako bi bilo drugače, bi bil moral že davno poginiti; tako pa je bilo v resnici čudovito, kako varno in na lahko je plaval moj majhni in lahki čolnčič. Pogosto, ko sem ležal na dnu in sem samo z enim očesom pogledoval preko roba čolna, sem videl veliko modro goro vzdigovati se v bližini; toda čolnčič je samo malo poskočil in zaplesal kakor na peresih ter se je na drugi strani lahko kakor ptica pogreznil zopet v dolino valov.

Postajal sem bolj drzen in sem se vsedel v čoln, da poskusim, kako znam veslati. Toda tudi majhna sprememba v ravnotežju je povzročila velike spremembe v vedenju čolna. In komaj sem se ganil, je čoln naenkrat opustil svoje lahko plesajoče gibanje in planil po tako strmim vodnem bregu nizdoli, da se mi je v glavi zvrtilo, in je zadel s svojim rilcem globoko v steno sosednjega vala.

Bil sem ves premočen in prestrašen in sem takoj zopet padel v čoln nazaj, in potem se je zazdelo, da se je čolnčič zopet spametoval in me nosil med valovi tako

mehko, kakor poprej. Očito je bilo, da se ne smem vmešavati v njegovo gibanje, toda kakšno upanje sem imel potem, da bi prišel na suho, ako nisem mogel vplivati na njegovo smer?

Velik strah se me je lotil, vendar vkljub temu nisem izgubil svoje glave. Najprvo sem z opreznim gibanjem s pomočjo svoje mornarske čepice polagoma izmetal vso vodo iz čolna, nato sem zopet samo z enim očesom pogledoval preko roba čolna in začel prevdarjati, kako je bilo mogoče, da se je mogel čolnčič tako mirno gibati skozi valove.

Spoznal sem, da valovi niso kakor velike, gladke in svitle gore, kakor se vidijo od obrežja ali raz krova ladije, temveč popolnoma podobni gorskim grebenom, polni vrhov, ravnin in dolin. Samemu sebi prepuščen čoln si je takorekoč delal svojo pot skozi nižave in doline in se izogibal strmim bregovom in višjim valovom, ki so se prekučevali.

»No, dobro,« sem si mislil sam pri sebi, »jasno je, da moram ležati, kjer sem in ne smem motiti ravnotežja; jasno je pa tudi, da zamorem izpostaviti veslo in od časa do časa na mirnih mestih nekoliko zaveslati proti suhem.« Rečeno storjeno. Vlegel sem se sedaj oprt na komolec in sem pri vsaki dani priložnosti enkrat ali dvakrat zaveslal, da sem obrnil rilec proti obrežju.

(Dalje prihodnjič.)

Deželni glavar pozdravlja novoizvoljene poslance in se nada, da bodo tudi novi poslanci delovali v blagor domovine.

Pozdrav Schwarzar deželni zboru.

Schwarzar vstane in hoče govoriti.
Dr. Tavčar: Vidiš ga!
Dr. Oražen: Ne boš tu govoril! Vun s Schwarzem! Okrvavljen je!
Narodno-napredni poslanci kličejo Schwarzar: Lopov!

Plantanu je zmanjkalo medklicev na listkih in je zato sedaj klical samo: Pfui Teufel! To je deželni zbor! Pfui Teufel! — Turk je Plantana hudo gledal, ker je nemški klical.

Dr. Triller kliče Schwarzar: Vi nimate pravice tukaj govoriti! Vun s Schwarzem iz slovenskega parlamenta!

Dr. Oražen kliče: Žandarjem naj pridiga! Žandarska duša!

Dr. Triller: Lajtnanta Mayerja pošljite notri! V belgijsko kasarno pojdite govoriti, ne pa v ljudski parlament! Morilec! Mrtva stvar!

Deželni glavar: Dr. Triller in dr. Oražen, kličem vaju k redu.

Narodno-napredni poslanci zapuščajo dvorano in kličejo: Mi ga ne poslušamo! — Turk kliče pri vratih: Kadar bo nehal govoriti, pa pridemo nazaj! Turk, predno gre iz dvorane, zlije na Schwarzar celo zbirko prijaznih imen: Kazinohuzar! Krivolochnik! Germanizator! Lakaj Volkserata! Nerodnež! Nesposobnež! Klice je ustavil šele pri vratih.

Schwarzar nekaj govori, glas se mu trese; pozdravlja deželni zbor in želi deželnemu zboru plodonosnega delovanja.

Novi deželni poslanci store obljubo. Ko stopa Turk k deželnemu glavarju, se čujejo z galerije klici: Živio Turk!

Dr. Šusteršič: Opozarjam, da je bil zadnjič dr. Žitnik bolan in da tudi še ni storil obljube! — Dr. Žitnik: Saj je vse eno! — Veselost. Dr. Žitnik tudi res ni storil obljube, ker je bil zadnjič sam zase storil obljubo, ker je bil zadržan ob otvortvi.

Volitev v deželni odbor.

Nato je sledila volitev v deželni odbor. Deželni glavar naznanja, da je poslanec Šusteršič odložil deželno odborništvo in bo treba voliti deželnega odbornika iz splošne kurije in enega iz cele zbornice ter namestnika.

Izid volitev.

V splošni kuriji je bilo oddanih 11 glasov. Deželni poslanec **Evgen Jarc** 9, dva prazen. Jarc izjavlja, da sprejme izvolitev. Ploskanje.

Za namestnika: 11 glasov oddanih. Nadučitelj Ravnikar 9 glasov, Kobi 1, en glas prazen. Sprejme. Dobro-klici.

Iz cele zbornice je bilo pri volitvi deželnega odbornika oddanih 46 glasov, en list je bil prazen. **Dr. Pegan je dobil 44 glasov.** Ko naznani deželni glavar to soglasno volitev deželnega zbora, navdušeno zaploska galerija in slovenski poslanci.

Za namestnika je bil izvoljen od oddanih 46 glasov Jos. Mandelj s 43 glasovi. Živio-klici.

Oba izvoljenca izjavita, da sprejmeta izvolitev.

Tekom celega daljšega časa, kar je trajala volitev, se Schwarzar ni upal s svojega prostora. Sedel je tiho ter se nervozno bočnal po kolenih. Schwegel je enkrat prišel mimo njega ter mu žalostno stisnil roko. Semintje je Schwarzar pogledal na ložo, v kateri so sedele dame, a ko je spoznal, da med njimi ni gospe Line Kreuterjeve, je srpo obrnil pogled v tla.

Razne volitve. — »Ne zastopma nemšk!«

Nato so se vršile volitve v razne odseke. Te volitve so trajale nad eno uro in pol, galerije so kljub temu vztrajale.

V disciplinarni svet deželnega zbora je bil izvoljen iz kurije veleposestva baron Apfaltrern, iz mestne kurije Ivan Plantan, iz kmečke kurije dr. Krek, iz splošne kurije profesor Jarc, iz cele zbornice Pogačnik; za namestnike so bili izvoljeni Margheri, dr. Triller, Demšar, Jaklič. Ko je naznanjal deželni glavar v nemščini, da je veleposestvo izvolilo Apfaltrerna, je zaklical Turk, komodno sloneč ob prvih sedežih: Ne zastopma nemšk! Burna veselost. Poslanci S. L. S. ploskajo Turku. — Glavar ponovi svoje naznanilo v slovenščini. Turk: No, alstn zdej pa zastopma! Hrupna veselost, klici: To je pa dobro napravil!

Petijski odsek: Košak, Dimnik, Demšar, Ravnikar, Pirc, baron Codelli.

Verifikacijski odsek: Baron Rechbach, Ivan Plantan, Pogačnik, Jarc, dr. Pegan, dr. Zajec.

Naznanila deželnozborskega predsedstva.

Deželni glavar naznani, da sta radi boleznii zadržana udeležiti se seje poslanca Ivan Lavrenčič in dr. Novak.

Želje sodišč po slovenskih poslancih.

Deželni glavar naznani, da zahtevajo sodišča izročitev naslednjih deželnih poslancev: dr. Lampeta, dr. Pegana, Supančiča, Turka, dr. Žitnika. O vsakem imenu se čujejo živio-klici. — Pegan: Za tarok nas je že! — Turk: Saj imamo čas. Pa Filharmonija bo zraven špilala!

Dr. Šusteršič: Predlagam, da se te vloge raznih sodnih izroče imunitetnemu odseku šestih članov, ki naj se takoj izvoli. Sprejeto.

V imunitetni odsek, ki bo zahteve sodišč zavrnil, so bili izvoljeni poslanci Kobi, Mandelj, Matjašič, dr. Pegan, dr. Vilfan, baron dr. Born.

»Saj znajo slovenski!«

Deželni glavar prosi člane raznih odsekov, da se pred jutrišnjo sejo konstituirajo. Ko to naznanja tudi v nemščini, zakliče dr. Krek: Saj znajo slovenski! — Turk na drugi strani: Tako je! Saj znajo slovenski!

Deželni glavar naznanja, da je vloženih mnogo nujnih predlogov S. L. S.

Predloženi so sledeči nujni predlogi:

Dr. Šusteršič in tovariši predlagajo:

Pomnožitev zastopnikov dežele v deželnem šolskem svetu.

Visoki deželni zbor skleni:

a) § 20 točka 2. zakona z dne 9. marca 1879, dež. zak. št. 13, se spremeni in se ima glasiti: »2. iz četrto zastopnikov dežele, ki jih določi deželni odbor«.

b) Izvoli se takoj šolski odsek desetoro članov, z nalogom, naj takoj izdela tozadevni zakonski načrt. Razdelitev odsekovskega poročila je opustiti. Odsek ima v 48 urah podati zboru svoje ustno poročilo.

c) Temu predlogu se prizna nujnost v smislu § 21 opr. reda.

Dr. Krek in tovariši predlagajo:

Aneksija Bosne.

Deželni zbor skleni:

1. Deželni zbor pozdravlja aneksijo Bosne in Hercegovine v trdni nadeji, da je s tem izvršen prvi korak k združenju vseh južnih Slovanov naše monarhije v državnoopravno samostojen organizem pod žezlom habsburške dinastije.

2. Ta predlog, ki naj se obravnava z vsemi okrajšavami, katere določa § 21. pravičnega reda, se izroči ustavnemu odseku.

Dr. Krek in tovariši predlagajo:

3. Ustavni odsek naj poroča o tem predlogu ustmeno v 48 urah, ne da bi mu bilo treba razdeliti poročilo.

Dr. Lampé in tovariši predlagajo:

Deželne doklade.

Visoki deželni zbor skleni:

a) I. V pokritje primanjkljave pri deželnem zakladu naj se pobirajo od 1. januarja 1909 do onega časa, ko se deželnega zaklada proračun za l. 1909. definitivno ustanovi, sledeče deželne priklade:

1. 40% doklada na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta ter od mesa;

2. samostojna deželna naklada od porabljenega piva po 2 K od hektolitra;

3. 40% doklade na vse direktne davke izvzemši osebni dohodninski davek in pridobinski davek krošnjarjev.

II. Deželnemu odboru se naroča, da pridobi sklepe pod I. Najvišje odobrenje.

III. Deželni odbor se pooblašča, da primanjkljave v času od 1. januarja 1909 do definitivne ustanovitve proračuna deželnega zaklada za l. 1909 pokrije eventualno potom primerne kreditne operacije.

b) Izvoli se takoj finančni odsek desetoro članov z nalogom, naj takoj izdela tozadevno poročilo. Razdelitev odsekovskega poročila je opustiti. Odsek ima v petih dneh podati zboru svoje ustno poročilo.

c) Temu predlogu se prizna nujnost v smislu § 21. opr. reda.

Dr. Šusteršič in tovariši predlagajo:

Deželno posojilo.

Visoki deželni zbor skleni:

a) V svrhu pokritja deželnih stroškov odnosno prispevkov za cestne in vodne zgradbe ter druga melioracijska dela, se deželni odbor pooblašča, najeti deželno posojilo v znesku 10.000.000 K.

b) Finančnemu odseku se nalaga, da takoj izdela tozadevni zakonski načrt. Razdelitev odsekovskega poročila je opustiti. Odsek ima v treh dneh podati zbornici svoje ustno poročilo.

c) Temu predlogu se prizna nujnost v smislu § 21 opr. reda.

I. Mandelj in tovariši predlagajo:

Deželna banka.

Visoki deželni zbor skleni:

a) Ustanovi se deželna banka;

b) deželnemu odboru se naroča, da izdela do prihodnjega zasedanja v dogovoru z vis. c. kr. vlado tozadevni zakonski načrt.

c) Izvoli se »odsek za deželna podjetja« 10 članov, ki tekom 48 ur ustmeno

poročaj; razdelitev poročila je tedaj opustiti.

d) Temu predlogu se prizna nujnost v smislu § 21 opr. reda.

Dr. Pegan in tovariši predlagajo:

Izprememba občinskega in občinskega volivnega reda.

Visoki deželni zbor skleni:

1. Občinski red in občinski volivni red naj se spremenita po načelih posplošenja volivne pravice, demokratizacije občinske uprave ter onemogočenja občinskih obstrukcij.

2. Ustavnemu odseku se naroča, da čimprej vzame stvar v pretres ter o svojih sklepih tekom 48 ur zboru ustmeno poroča. Razdelitev odsekovskega poročila naj se opusti.

3. Temu predlogu se prizna nujnost v smislu § 21 opr. reda.

J. Piber, Fr. Demšar, Lavrenčič in tovariši predlagajo:

Zakon za varstvo planin.

Visoki deželni zbor skleni:

Upravnemu odseku se naroča, da takoj izdela zakonski načrt v varstvo planin.

Razdelitev odsekovskega poročila je opustiti.

Odsek ima podati zbornici svoje ustno poročilo tekom 48 ur.

Temu predlogu se prizna nujnost v smislu § 21 opr. reda.

J. Mandelj in tovariši predlagajo:

Deželni zavarovalni zavod.

Visoki deželni zbor skleni:

a) Ustanovijo se deželni zavarovalni zavodi za

1. zavarovanje proti škodi po ognju; 2. zavarovanje človeškega življenja, 3. zavarovanje goveje živine in konj.

b) Deželnemu odboru se naroča, da izdela tozadevne zakonske načrte.

c) Predlog se izroči odseku za deželna podjetja, naj opusti razdelitev poročila in ustmeno tekom 48 ur poroča.

Temu predlogu se prizna nujnost v smislu § 21 opr. reda.

Dr. Zajc in tovariši predlagajo:

Izpremembo lovskega zakona.

Deželni zbor skleni:

1. Lovski zakon za vojvodino Kranjsko naj se spremeni po sledečih načelih:

a) Zajca se izvzame iz varstva lovskega zakona.

b) Upravljanje občinskih lovov se prepušča občinam.

c) Preuredi se naj primerno odškodninsko postopanje.

2. Ta predlog naj se izroči upravnemu odseku, ki se naj takoj izvoli in kateremu naj se ta predlog odkaze, da v 48 urah ustmeno poroča. Razdelitev poročila tedaj odpade.

Temu predlogu se prizna nujnost v smislu § 21 opr. reda.

Dr. Žitnik in tovariši predlagajo:

Izprememba deželnega cestnega zakona.

Deželni zbor skleni:

I. Deželni cestni zakon se razmeram in potrebam primerno izpremeni.

II. Ta predlog se izroči upravnemu odseku z naročilom, da v 48 urah izdela svoje poročilo in takoj ustmeno poroča; razdelitev poročila torej odpade.

Temu predlogu se prizna nujnost v smislu § 21 opr. reda.

Dr. Šusteršič in tovariši

predlagajo:

Reorganizacija deželnih uradov.

Visoki deželni zbor skleni:

a) Deželni uradi se reorganizirajo tako, da bodo mogli točno zadostiti vsem potrebam in zahtevam deželne uprave in zakonodaje.

b) Zajedno se spremeni tudi inštrukcija za poslovanje deželnega odbora in službena pragmatika uradnikov, primerno časovnim potrebam.

c) Izvoli se takoj poseben odsek šestoro članov, z nalogom, da izdela v 48 urah svoje poročilo in takoj ustmeno poroča; razdelitev poročila tedaj odpade.

Temu predlogu se prizna nujnost v smislu § 21. opr. reda.

Jaklič, dr. Žitnik in tovariši

predlagajo:

Deželni zavod za pospeševanje obrti in deželni obrtni svet.

Deželni zbor skleni:

1. V Ljubljani se ustanovi deželni zavod za pospeševanje obrti in deželni obrtni svet.

2. Deželnemu odboru se naroča, da v najkrajšem času izvrši vse priprave, zlasti da osigura zavodu prispevke države in onih korporacij, ki lahko prispevajo v ta namen in da v prihodnjem zasedanju stavi svoje podrobne predloge.

3. Za priprave in ustanovitev tega zavoda se dovoli deželnemu odboru kredit do 10.000 kron iz deželnih sredstev.

4. Izvoli se takoj poseben obrtni odsek 10 članov, da izdela v 48 urah svoje poročilo in tako ustmeno poroča. Razdelitev poročila tedaj odpade.

Temu predlogu se prizna nujnost v smislu § 27. opr. reda.

E. Jarc in tovariši

predlagajo:

Slovensko vseučilišče v Ljubljani.

Deželni zbor skleni:

a) 1. Osrednja vlada se pozivlja, da nemudoma uvede vse potrebne ustavne korake, da se čim preje ustanovi slovenska visoka šola v Ljubljani in sicer najprej bogoslovna in pravna fakulteta.

2. Z ozirom na interese dežele se izreka deželni zbor zoper Trst kot sedež italijanske visoke šole.

b) Predlog se izroči šolskemu odseku z nalogom, da v 24 urah ustmeno poroča; razdelitev poročila se tedaj opusti.

Temu predlogu se prizna nujnost v smislu § 21. opr. reda.

Regulacija učiteljskih plač.

Dr. Triller in tovariši so vložili nujni predlog o regulaciji učiteljskih plač:

1. Pravična uravnavna sedanjim razmeram še vedno neprimernih službenih prejemkov učiteljskega osebja na ljudskih šolah v deželi Kranjski smatra se za nujno.

2. Izvoli se poseben odsek 12 članov, ki se o tej uravnavi posvetuje in še v tem zasedanju stavi deželnemu zboru svoje namene.

Gangl.

Poslanec Gangl je vložil predlog:

1. Visoka vlada se pozivlja, da od vzame šolski referat deželnemu vladnemu svetniku vitezu Kalteneggerju ter ga poveri slovenskemu uradniku.

2. Visoka vlada se pozivlja, da premesti deželnega šolskega nadzornika Belarja v kako nemško pokrajino.

Razmere pri sodiščih v Ljubljani.

Deželni poslanec dr. Oražen in tovariši so vložili interpelacijo na c. kr. vlado zaradi odstranitve deželnega sodnega svetnika Tomaža Einspielerja od vodstva c. kr. okr. sodišča v Ljubljani.

* Ti nujni predlogi pridejo na vrsto pred včeraj priobčenim dnevnim redom po vrsti, kakor so tu natisnjeni.

Podpore.

Dr. Krek je vložil prošnje: občine Sv. Križ, naj bi se priklonila občini Velika Vas, občine Trojane za napravo vodovodov v Trojanah, št. Gotardu in Križih. kr. šolskega sveta v Dolskem za podporo k stroškom za razširjenje ljudske šole, krajevnega odbora za pletarstvo in vrbo-rejo v Dolskem za podporo šoli in učen-cem, mlekarne v Dolskem za podporo, Starega Sela za vodovod in par osebnih prosenj.

Poslanec Drobnič

je vložil prošnjo vasi Hiteni pri Sv. Trojici za napravo vodovoda.

Zasedanje deželnega zbora v senci bajonetov.

Dr. Triller se oglasi k besedi in vprašuje deželnega glavarja, ali mu je znano, da je deželna vlada poklicala danes orožnike v Ljubljano. (Fej-klici na galeriji. Turk: Za svojo osebo se Schwarz boji, ima slabo vest, nam pa se ni treba bati.) Dr. Triller: Orožniki so konsignirani v Tonhalle, v realki in v Gospodskih ulicah. Usojam si vprašati deželnega glavarja, ali se mu zdi umestno in dostojno, da deželni parlament zboruje v senci bajonetov.

Deželni glavar izjavlja, da je njegova dolžnost le skrbeti, da se v dvorcu ali v neposredni bližini deželnega dvorca ne zgodi nič, kar bi ne bilo v soglasju z varnostjo in postavo.

Dr. Tavčar: Orožnike je poslala deželna vlada! Turk: Mi nismo tolovaji. Dr. Triller: Tonhalle in realka sta v neposredni bližini deželnega dvorca. Turk: Le baron Schwarzar je kriv, da so tu orožniki! Tavčar: Še kakega Mayerja naj pošljejo v zbornico! Galerija burno kliče deželnemu predsedniku Fej! Čujejo se klici: »Falot«. Turk Schwarzar: Ven, ti si odgovoren za žrtve! Dr. Oražen: Schwarzar je za vse žrtve odgovoren! Ven! Galerija kliče: Ven ga vrzite! Schwarzar mirno sedi na svojem prostoru. Turk kliče Schwarzar: Kaj se bojiš iti ven, saj imaš žandarje. Dajte poslati po žandarje, da ga bodo žandarji nesli iz dvorane. Burno odobravanje na galeriji in »Živio«-klici.

Dr. Šusteršič kliče: Galerija se naj ne vmešava, sicer popoldne ne bo pristopa na galerijo! Tu imajo govoriti samo poslanci! Različni klici na galeriji.. Dr. Šusteršič: Tega ne bomo trpeli, da bi se vmešavala galerija! Nekdo še kliče z galerije. Dr. Šusteršič: Kdo pa je to, ta popoldne ne bo imel pristopa. Klic na galeriji: Jaz sem, strojevodja južne železnice, Slovenec! Turk: Kaj nas briga, kaj

Goriški deželni zbor.

Gorica, 7. jan. 1909.

Te dni se je zopet vzbudilo zanimanje za goriški deželni zbor. Raznovrstno je ugibanje glede njegove bodočnosti in delovanja. Vse je radovedno, kaj se zgodi jutri, ko se deželni zbor zopet snide. Od jutrajšnje seje je odvisno, ali bomo imeli neke volitve, ali pa se bodo nasprotja mirno poravnala. Položaj je še vedno zelo nejasen, a koravno se ne dá tajiti, da se je vendarle nekoliko izboljšal.

V torek so se pod predsedstvom tržaškega namestnika princa Hohenlohe zbrali načelniki vseh klubov, da se posvetujejo, kako bi se dalo doseči sporazum. Edino pameten in pravičen sporazum bi bil, pustiti vsaki stranki eno odborniško mesto. Toda vlada je po princu Hohenlohu predlagala, naj bi se ustanovilo še dveje odborniških mest, tako da bi vse stranke dobile možnost, sodelovati v deželnem odboru. Po tem predlogu bi mala goriška dežela imela šest odbornikov. Vse stranke razun S. L. S. so se načelno izjavile za ta vladni predlog. Načelnik S. L. S. dr. Gregorčič pa se je temu predlogu uprl, češ, da bi kaj takega on in njegova stranka pred ljudstvom ne mogla zagovarjati. Gr. Gregorčič se je postavil na stališče, da je vsaka pomnožitev odborniških mest nevsprejemljiva, ker je uradniški aparat v deželnem odboru tako razvit, da popolnoma zadostuje sedanjim razmeram in potrebam. Pomnožitev odborniških mest bi le kazala, da stranke hlepe le po odborniških mandatih.

To je tudi po našem mnenju povsem zdravo stališče. Kaj naj delata nova dva deželna odbornika v deželni hiši? Saj je uradnikov popolnoma dovolj. Vsled tega ugovora je padla potem ta vladna misel.

Kaj se torej zgodi v petek popoldne? Iz nekaterih, precej verjetnih virov, smo izvedeli, da se je začela krhati zveza laških krščanskih socialcev z našimi liberalci. Na drugi strani pa Gabršček za svojo in Frankovo stranko išče zveze pri laških liberalcih. Kakšen uspeh bo imelo njegovo prizadevanje, ne vemo. Za jutri so možne sledeče eventualnosti:

Ena možnost je, da ostane razmerje strank tako, kakoršno je sedaj. Druga možnost je zveza S. L. S. z laškimi kršč. socialci proti zvezi laških in slovenskih liberalcev. Mogoče je, da ostanejo slovenski liberalci osamljeni, slednjič pa je tudi mogoče, da se vse ostale tri stranke združijo proti S. L. S., ki bi v tem slučaju bila osamljena ter primorana voditi samostojen boj proti nasilju.

Po našem mnenju bi bila edino zdrava in načelna zveza S. L. S. z laškimi kršč. socialci, ki imajo z nami enak kulturni in gospodarski program.

Novih volitev ne želi sicer nihče; a »Slovenski ljudski stranki« se jih ni treba bati.

Grozen potres v Južni Italiji.

(Najnovejše vesti.)

Italijanska prestolna dvorana — krojačnica.

Rim, 8. januarja. Kraljica Jelena je namestila v prestolni dvorani mnogo šivilj, ki delajo noč in dan obleko za ranjene in ubožnike.

Pogrebi.

Milan, 8. januarja. Iz Messine poročajo, da pokoplje vojaštvo vsak dan do tisoč mrličev na osmih pokopališčih, napravljanih od utrube San Ranieri do Giardino sul mare. Mrliče poprej razkužijo.

Messino zgrade na drugem mestu.

Milan, 8. januarja. Podpredsednik senata, Paterno je izjavil, da Messine ne zgrade na dosedanem kraju, ampak drugod, kjer medo ne bo tako zelo izpostavljeno potresni nevarnosti.

Parnik z ranjenci izostal.

Genova, 8. januarja. Tu so v velikih skrbah, ker še ni prispel parnik »Campagna«, ki je odpeljal iz Messine 700 ranjencev. Tudi v Messini, Livornu in Rimu ne vé nihče, kaj je s parnikom.

Zgradba razrušenih mest in vasi.

Rim, 8. januarja. Danes se snide ministrski svet pod predsedstvom kralja, da končno odloči o državni podpori nesrečnim krajem. Za zgradbo razrušenih mest in vasi bo treba 300 milijonov lir, plačljivih v treh letih. Zgradbo nameravajo poveriti nekemu sindikatu.

30 milijonov darov.

Rim, 8. januarja. Dosedaj je inozemstvo darovalo za žrtve okoli 30 milijonov lir, polovico te vsote sama Amerika.

Nov ognjenik v Reggio?

Rim, 8. januarja. Dementirajo vest, da bi se pri Reggio di Calabria pojavil nov ognjenik.

Angleži izmed tujcev največ trpeli.

Rim, 8. januarja. Po dosedanjih izkazih so pri potresu izmed tujcev Angleži največ trpeli. 300 jih je izgubilo življenje.

Belgija za žrtve.

Bruselj, 8. januarja. Belgijska kamora je dovolila za žrtve 100.000 frankov, mestni svet v Bruslju 10.000, mestni svet v Antwerpenu pa 20.000 frankov.

Požrtvovalna duhovščina.

Rim, 8. januarja. Nadškof messinski in mnogo duhovnikov hodi oprti na palice, kakor jih imajo hribovljanci, po razvalinah in vrši ob nevarnosti za lastno življenje dolžnosti svojega stanu: tolaži umirajoče, jim deli svete zakramente, blagoslavlja mrlične in sokoli zaostale.

Vzrok potresu.

Rim, 8. januarja. Voditelj opazovalnice v Catani, astronom Ricco, je izjavil, da zadnji potres ni vulkanske narave. Etna, Stromboli in Vezuv so mirni. Vzrok potresu je v orogeničnem (gore ustvarjajočem) gibanju, ki se vrše tudi v sedanjih geoloških prelomih ob Messini. Krivo je pa tudi to, da zemljišče, ki na njem stoje Mes-

Nadaljni darovi.

Rim, 7. januarja. Zavarovalnici »Assicurazioni Generali« in »Riunione Adriatica« sta darovali žrtvam po 10.000 lir. Srbska skupščina je darovala 60.000 dinarjev, mesto Zagreb 5.000 kron, Budimpešta 30.000 kron, trgovska zveza v Moskvi 300.000 frankov.

Messinski izseljenci v Ameriki.

New-York, 6. januarja. Včeraj je prispel semkaj parnik »Re d'Italia« z dvesto izseljenci iz Messine in okolice. Ko so izvedeli, kaj se je doma zgodilo, so pretresljivo jokali in povpraševali po usodi svojih družin, ki so jih zapustili doma.

Jetniki za žrtve.

Benetke, 7. januarja. Benečanski jetniki so prosili, da smejo del svojih služkov v ječi darovati žrtvam potresa. Ministrstvo bo prošnjo ugodno rešilo.

»Imar, kje si?«

Rim, 7. januarja. Med razvalinami Messine teka gor in dol mož, ki neprestano kliče: »Imar, kje si?« Nesrečnež, edini artist messinskega cirkusa, ki je ostal živ, je zblaznel in išče svojega najljubšega — konja.

Izredna seja italijanskega parlamenta.

Rim, Jutri se snide komora k izredni seji.

Z Balkana.

Položaj resen.

Iz Carigrada in Londona prihajajo vesti, ki se jim na prvi pogled pozna tendencioznost. »Times« pišejo, da je rešitev iz zamotanih razmer nemogoča, dokler Avstro-Ogrska Turkom ne da, kar zahtevajo. Mir na Balkanu in morda v Evropi je odvisen od kakega neodgovornega Srba, ki bi se mu vzljubilo, da prekorači Drino. Vojna ali ukrotitev vstaje v Bosni pa bi Avstro-Ogrsko nerazumno več stalo, nego če izpolni tudi najskrajnejše denarne zahteve Turčije.

»Berl. Zeitung am Mittag« pa poroča iz Carigrada, da je neki diplomat o pogovoru z velikim vezirjem dobil vtisek, da turški vodilni krogi ne mislijo več na to, da bi bilo mogoče vzdržati evropski mir. Avstro-Ogrska da bo čez nekaj mesecev zapletena v vojno. Tudi Turčija da se pripravlja proti Bolgariji. Na dunajski borzi se širi glas, da veleposlanik Pallavicini zapusti že te dni Carigrad.

Vse to so seveda le pretiravanja, ki dokazujejo, da gotovi krogi želijo, če bi prišlo do vojne. Vir tem vznemirajočim vestem se nahaja v Londonu.

Bolgarsko vojaštvo na srbski meji.

Belgradska »Politika« piše, da Bolgari združujejo ob srbski meji, zlasti pri Caribrodu, svoje vojaštvo in delajo priprave za prevoz konjenice in topništva.

Srbskim potnikom da delajo bolgarske oblasti na meji težave.

Milovanović se umika.

Srbski zunanji minister dr. Milovanović je poslal londonskemu »Standardu« dolg telegram o svojem govoru v skupščini glede aneksije. Izpustil je odstavek, da je Avstrija Bosno in Hercegovino »zarobila«. Milovanović zahteva, da dobijo priključeni deželi vsaj toliko samostojnosti, da stopita lahko s Srbijo in Črnogorom v ozke politične in gospodarske zveze. Samostojnost Srbije in Črnogore mora dobiti svoj »pendant« v Bosni in Hercegovini. Ravnotežje v Evropi da zahteva, da se prepusti priključeni deželi samima sebi, da sledita po lastni volji svojim simpatijam in koristim.

Uradno poročilo o poravnavi s srbsko vlado.

Glasom dunajskega uradnega komunikacije je Milovanović našemu poslaniku postregel z zaželenimi pojasnili ter ga pooblastil izjaviti dunajski vladi, da v svojem govoru ni hotel napadati monarhije, da ni imel žaljivega namena in da obžaluje, če se je njegove izraze krivo tolmačilo. Obžaluje tudi kritiko, ki so jo razni govorniki v skupščini vršili o notranjih avstro-ogrskih razmerah, ker je to v nasprotju z mednarodnimi običaji.

Bojkot.

Carigrad, 8. januarja. Bojkotno gibanje proti avstro-ogrskemu blagu in avstrijskemu Lloydu ne ponehuje. Vendar je opaziti semtertje opozicijo onih, ki pod bojkotom trpe. Posreči se časih tudi z grda ali z denarjem doseči, da razloži jo kako ladjo.

IZVOLSKI NE Odstopi.

Peterburg, 8. januarja. (Najnovejše.) »Novoje Vremja« izjavljajo, da so vesti o odstopu Izvolskega, ki ga baje hočejo imenovati za poslanika v Berlinu, neverjetne, ker je car dejal, da želi, da ostane Izvolskij minister toliko časa, dokler se balkansko vprašanje ne reši.

RAZPAD HRVAŠKO-SRBSKE KOALICIJE!

Iz Zagreba poročajo dunajski »Reichspost«, da namerava takozvana Zagorčeva skupina izstopiti iz hrvaško-srbske koalicije, ker so Srbi vsled veleizdajniške afere močno kompromitirani. Zagorčeva stranka je v svrhu nove konstelacije in ureditve deželnih razmer v saboru že neobvezno stopila v dotiko z banom bar. Rauchom.

Shodi.

+ Slovenci in Slovenke! Dan na dan prihajajo iz dežele poročila o lepo uspehlih zborovanjih, na katerih naše ljudstvo ponavlja svojo staro zahtevo po ustanovitvi slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Prihodnjo nedeljo ob pol 11. uri dopoldne pa se vrši v veliki dvorani hotela »Union« velik javen ljudski shod, na katerem se stolno mesto Ljubljana in nje okolica pridruži zahtevam dežele. Skrbite, da bo to zborovanje vredno Ljubljane! Agitirajte pri prijateljih in znancih, da bo v nedeljo »Unionova« dvorana napolnjena do zadnjega kotička! Zavedni okoličani in okoličanke, prihitite v obilnem številu na shod!

+ Shod »Kmečke zveze za Belokrajino«. Dne 6. t. m. popoldne ob pol 3. uri je priredila »Kmečka zveza za Belokrajino« v prostorih g. župana J. M. Skubice javen ljudski shod za slovensko vseučilišče. Poa, predsednik K. Z. g. župan J. M. Skubec je otvoril zborovanje in dal besedo g. predsedniku »Slov. dijaške zveze«, pravniku M. Natlačemu, ki je orisal v živih barvah neznosne razmere, v katerih se nahaja slov. dijaštvo na nemških vseučiliščih. Drugi govornik g. pravnik M. Malnerič je ovrzel razne trditve, da je slovenski narod nesposoben za lastno vseučilišče in povdarjal vsestranske koristi, ki bi jih imel slovenski narod od svojega vseučilišča. Nato so se z navdušenjem sprejele sledeče resolucije: Shod »Kmečke zveze za Belokrajino« v Črnomlju, dne 6. januarja 1909: 1. protestira najodločnejše proti neznosnim razmeram na avstrijskih nemških vseučiliščih in pozivlja vlado, da nastopi energično proti brutalnemu početju nemškega burševstva in stori konec nemškemu nasilstvu; 2. pozivlja vlado, da ustanovi čimprej popolno slovensko vseučilišče v Ljubljani; 3. priznava Italijanom pravico do lastnega vseučilišča, da pa odločno protestira proti ustanovitvi istega v Trstu; 4. pozivlja vlado, da pripozna študije in izpite na zagrebškem vseučilišču tudi za v avstrijskem državnem zboru zastopane kronovine ter za Bosno

ter Hercegovino. Istočasno pozivlja vlado, da čimprej izpopolni zagrebško vseučilišče z medicinsko fakulteto. — Na shodu je bilo mnogo občinstva, zlasti veliko število mož iz Crnomlja in okolice, da so bili vsi prostori napolnjeni. Z velikim zanimanjem in živahnim pritrjevanjem so sledili izvajanjem obeh govornikov, kar kaže, kako dobro ljudstvo umeva važnost predmeta, o katerem se je razpravljalo.

† **»Kmečka zveza«** za tolminski okraj je dne 3. t. m. imela shod pri Sveti Luciji. Predsedoval je predsednik K. Z. g. Manfreda. Govorili so poslanci Kosmač, dr. Dermastia, »Daničarja« Muni in Kemperle in poslanec Zega. Z navdušenjem se je sprejela resolucija za slovensko univerzo.

Štajerske novice.

Š **Vsem izobraževalnim organizacijam.** Sedanji zimski čas je najboljši čas za notranje delo v društvih. Vršijo se sedaj tudi občni zbori, ki so pa zvezani navadno s kakim poučnim govorom. Na teh občnih zborih sklenite vse izobraževalne organizacije svoj pristop h »Slov. kršč. socialni zvezi«, v kateri se druži sedaj že nad 100 društev. Čim več jih bo, tem lažje bo »Zveza«, kakor tudi društva, širila izobrazbo med naše ljudstvo. Zato pa kličemo vsem izobraževalnim organizacijam: Na občnem zboru ali pri prvi seji sklenite: Pristopimo h »Slov. kršč. socialni zvezi« v Mariboru.

Š **Sv. Jakob v Slov. goricah.** Pri tukajšnjem poštneju uradu se je uvedlo šestkratno dostavljanje poštne pošiljatev potom poštne sela.

Š **Ljutomer.** Socialni tečaj Slov. kršč. soc. zveze je pustil pri nas najboljšo spomine. Stari možje, ki so se istega udeležili, hvalijo S. K. S. Z., ki prireja tako podučne tečaje za naše mladeniče.

Š **Mladeniškim zvezam.** Sedanji zimski čas porabite za notranje delo in organizacijo v mladeniških zvezah. Prirejte mesečne sestanke, na katerih se vadite v govorništvu in deklamacijah. Veliko gradiva za razne govore najdete v prejšnjih letnikih »Naš. Doma« in »Domoljuba«, kakor tudi v Mohorjevi knjigah, n. pr. o varčnosti v knjigi: Bodi svoje sreče kovač itd. Porabite pridno vsak čas, ki se vam ponuja. Učite se v mladosti in ne bo vam žal.

Znanost in umetnost.

* **Osebna dohodnina,** sestavil Valentin Žun, c. kr. davčni nadzornik; cena 1 K 20 vin., po pošti 1 K 30 vin. Knjižica obsega 103 strani in jo priporočamo vsem, ki morajo plačevati osebno dohodnino, da se pouče o dohodkih, ki jih je napovedati, pa tudi o izdatkih, ki se morajo upoštevati. Napoved za osebno dohodnino je pravilno skoro nemogoče sestaviti brez natančnega poznanja tozadevnega zakona. Ker je nepoznanje zakona o osebni dohodnini dostikrat tudi v gmotno škodo davkoplačevalcem, je vsakemu nabava gori omenjene, res priporočljive knjižice le v korist. Stvarno kazalo v knjižici omogočuje, da najdemo takoj to ali ono zakonsko določbo, pridejana pojasnila, določbe upravnega sodišča in razni vzgledi olajšujejo umljivost zakona. Vsakdo, ki si nabavi to knjižico, se bo prepričal, da je njena cena v primeri s koristijo, ki jo nudi, res malenkostna. Je pa tudi naša narodna dolžnost, da podpiramo izdajo zakonov in materinščini, zato naj ne bo zlasti med inteligenco Slovence, ki bi si ne nabavil te knjižice. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

* **Lebensfragen.** Apologetische Abhandlungen für Studierende und gebildete Laien. Dr. Klug. 1908. — To knjigo bi najlažje imenovali kompendij krščanskega svetovnega naziranja. V tem oziru je ta sicer precej obsežna, toda glede na format zelo lična in priročna, molitveniku podobna knjiga, pač edinate vrste. Spisana po najzbornejših in najnovejših virih, obravnava na skozinskozi moderen način vsa vprašanja vere in nevere. V mnogoterm oziru je celo veliko boljše kot sistematične apologetike, ker upošteva marsiktera vprašanja, ki v teh še niso obdelana. Tako n. pr. nismo zlepa nikjer drugod našli tako karakteristiško naslikan pesimizem in monizem ter tako jedrnato in prav ovržen kakor v tem tako skrbno izpiljenem delu. Poglavlje »Mozganje in duša« spada med najboljše, kar je o tem pisala protimaterialistovska krščanska apologetika. Uvodoma najdemo obravnavano vprašanje o religiji, nje postanku in oblikah itd. itd. »Lebensfragen« dr. Kluga naj si omisli vsak akademik, vsak dijak, vsak laik, voditelj Marijinih kongregacij za dijake in gospode, tisti, ki vodijo apologetičke kurze in propovedniki. Dajte jo v roke

zlasti dijaški moški in ženski mladini! — Cena lepi, oktav-formatni knjigi je primeroma nizka, 3 K 12 h. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* **Studien zur kirchlichen Reform** Josephs II. Dr. Hermann Franz. Freiburg, Herder, 1908. Res prevažno delo! Naši zgodovinarji bodo pač po tem delu marljivo sezali, ker je tudi za naše razmere temeljnega pomena. Sicer se pisatelj ne ozira specielno na Kranjsko, v obče pa podaja principe, težnje in reforme jožefinske dobe s strokovnjaško točnostjo, preglednostjo in tudi s popolnim umevanjem takratnega duha. Dobe se nemalokrat čisto novi podatki, tudi razvrstitve snovi je taka, da ne bi mogla boljša biti. Virov je porabljenih nebroj. Cena 7 K 20 h. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* **Slavisches etymologisches Wörterbuch** von Dr. Bernker. Od tega pomembnega dela je izšel zdaj 2. snopič (od besede b r a k do č u b. Cena 1 K 80 h za vsak sešitek. Letošnje delo bo obsegalo nekako 25 snopičev, ki bodo jako kmalu izšli!

Telovadni odseki.

† **Sestanek vseh goriških telovadnih odsekov** je bil na Svetih Treh Kraljev v Gorici. Zastopana je bila večina goriških odsekov. Več prinese »Mladost«.

† **Telovadski odsek** se je ustanovil v nedeljo, dne 3. t. m., v Dobropoljah. Govorili so br. F. Terseglav, V. Jeločnik in Iv. Rode. Nastopili so trije tudi v kroju, kar je mladeničem zelo ugajalo. Pristopilo je takoj 75 članov. Odbor se je konstituiral tako-le: predsednik Ivan Štrukelj, podpredsednik Iv. Baloh, načelnik telovadnega odseka Jos. Odlasek, blagajnik Fr. Tratnik, tajnik Fr. Cimerman, odborniki Iv. Dren, Dom. Samec, Ant. Miklič, Josip Perko, Ant. Tiselj, Iv. Glač, Anton Rotar, Ant. Drobnič, Jos. Zganjar, Al. Špolar in Jos. Babič. Gospod poslanec Jaklič je naročil za mladeniče deset izvodov »Mladosti«.

† **Planinski orel v Bohinju.** Poldrugsto postavnih mladeničev Bohinjcev se je zbralo včeraj popoldne v salonu hotela Markez v Bohinjski Bistrici, da si ustanove dva telovadna odseka, enega za Bohinjsko Bistrico, drugega za Bohinjsko Srednjo vas. Shodu je predsedoval gosp. deželni poslanec Piber, predaval je o mladeniški organizaciji brat Podlesnik, dalje sta govorila na shodu še g. kaplan Kogovšek in navdušeni mladenič Arh. Lepi shod bohinjških mladeničev je rodil ta sad, da sta se ustanovila oba gori navedena odseka in da so se mladeniči navdušili za svojo organizacijo. Oba telovadna odseka se imenujeta »Planinski orel« v Bohinjski Bistrici in Bohinjski Srednji vasi. Na zdar!

Društva.

Ij **»Glasbena Matica«** je včeraj zvečer ob 8. uri priredila v veliki dvorani »Narodnega doma« svojemu koncertnemu vodji g. Mateju Hubadu povodom najvišjega odlikovanja častni večer. Dvorana je bila popolnoma zasedena, ko je vstopil v njo slavjenec v spremstvu društvenega predsednika g. profesorja Antona Štritofa med sviranjem slavnostne koračnice, proizvajane od popolnega orkestra »Sloven. Filharmonije«. Vrsto napitnic otvoril je društveni predsednik g. profesor Štritof, ki je v izbranih besedah čestital slavljenču na podeljenem odlikovanju, katero je isti za svoje vzorno in nad vse plodonosno delovanje na kulturno-glasbenem polju v polni meri zaslužil. Govorili so nato odvetnika gg. dr. Ravnihar in dr. Švigelj, dvorni svetnik g. dr. Ferjančič in predsednica ženskega zbora g. Julija Ferjančičeva, ki so vsi v iskrenih besedah čestitali slavljenju in povdarjali njegove raznovrstne zasluge na glasbenem polju ter za prepored in razvoj slovenske pesmi in slovenske glasbe. Na vseh teh govorih zahvalil se je, frenetično pozdravljen, g. slavljenec, ki je v njemu prirojeni ljubeznivosti očrtal svoje delovanje na glasbenem polju in čestital pevskemu zboru na pridobljenih uspehih, bodreč ga do nadaljne vztrajnosti. Tekom častnega večera nastopil je moški zbor, ki je zapel Aljažev markantni zbor »Na dan«, v katerem se je odlikoval kot solist g. Završan in je občinstvo navzočega skladatelja veleč. gosp. župnika Aljaža, ki je počastil večer s svojo navzočnostjo, navdušeno pozdravljalo. Nastopil je tudi mešani zbor ter moški kvartet g. Matjan, Stegnar, Završan in Šebenik in kot nekaj popolnoma novega ženski kvartet, sestojč iz gospe Pavčič ter gospic Bole, Franke in Malič. Vsi pevci, osobito pa dobro znani izborni moški kvartet in ljubki ženski kvartet, ki je prav fino pel, želi so obilo pohvale. »Slovenska

Filharmonija« je pa s svojim docela dovršenim proizvajanjem navzoče občinstvo kar elektrizirala. V imenu pevskega zbora čestital je konečno slavljenču g. Zebrel. Veselje na tem častnem večeru je bilo neizkaljeno in prisrčno, da je sleherni čutil, da ima »Glasbena Matica« v slavljenču nenadomestljivo moč. Slavljenec je pa lahko spoznal, da so mu pevci neomajeno udani in da ves slovenski narod vé ceniti njegove neprecenljive zasluge na glasbenem polju, ki je priboril slovenski pesmi tudi izven domovine častno mesto in da ga čisla in ljubi kot enega svojih prvih mož.

Božična razstava slovenskega umetniškega društva „Skala“ v Trstu.

Kakor smo že omenili, je priredil imenovani klub v prostorih »Mizarske zadruge« božično razstavo, ki je bila 31. p. m. zaključena. Če se ozremo nazaj v zgodovino tega mladega kluba, opazimo razveseljivo prcvitanje in delovanje. — Prvi nastop kluba je bil pravzaprav uže »Prva slovenska umetniška razstava v Trstu«. Dasi klub kot tak še ni obstojal, vendar lahko prištevamo to razstavo med plodove njegovega delovanja, kajti vresničili so jo sedanji klubovi člani, deloma odborniki (Marčič, dr. Merhar, Gerbič). Drug uspeh kluba je bil krasno okrašenje prostorov »Narodnega doma« ob priliki »Planinskega plesa« v Trstu. In sedaj tretji uspeh — božična razstava.

Vstopimo v oddelek lokala »Mizarske zadruge«, ki je spremenjen v ličen antier. Tu pa tam ob stenah in v lokalu so prilično razstavljeni lični stolčki, naslonjači in mizice, last Solkanske zadruge, na stenah pa visi 53 slik, katere je razstavilo 6 klubovih članov.

Oglejmo si jih po vrsti kot so navedeni v katalogu: F. O. P. Globočnik razstavlja 10 oljnatih slik, po večini znane motive s Krašuni, ki so njegova specialiteta. Globočnik je pesnik Krasa, on oživlja puste skalnate krajine s svojimi kraškimi demoni in satiri, ki jih imenuje Krašune. Slike so jako zanimive kot po vsebini tako tudi po tehnični strani. Globočnik je v tej seriji zašel med humoriste. Tu ti predstavlja rodbino Krašunov, ki se dá fotografirati, tam pozira slikarju Krašunka v pozi Venere, tu zopet leži lenuh Krašun v senci, toda v senci komaj ped visokih borovcev. Najlepše je pogojena slika »Široko«, ki nam kaže kot po vsebini, tako tudi po tehnični strani vse vrline tega nadarjenega umetnika. Skozi luže in blato neprijetnega južnega vremena se vleče težavno pijani očanec, a vsak korak mu še teži hudomušni Krašun, ki se mu je obesil na havelok in se — »sanka«. Žal, da pandant k tej sliki »Burja« ni tako uspel. »Burja« je malo »schwach«. Zdi se mi, da jo je slikar napravil brez prave ljubavi, samo zato, da ima nasprotje k »Široku«, to ni prav. Svetovali bi g. Globočniku, da takih eksperimentov ne ponavlja. Prav lepo je uspela tudi njegova »Jesen« in »Veleničica«. »Strah« je zanimiva študija razsvetljave. Otožno idilična slika s Krasa je »Jesen«.

Drugi na vrsti je Hugo V. Gerbič. Razstavlja istotako deset slik. Najmočnejše poente kaže v svojih morskih študijah, izmed katerih je najbolje uspel pastel »Morje«, ki nam kaže prostrano morskoplan, vznemirjeno vsled burje; barve so v vrlo lepi harmoniji. Tudi »Zarja« je lepa slička. Grajati pa moramo »Prvi žarek«, to je morda študija, zanimiva za slikarja, nikakor pa ne spada na razstavo in ni za občinstvo. Njegovo sliko »Pod jezo« (od katere prve dni razstave nismo videli drugega kot njeno številko in vrvo, na kateri bi imela viseti!) večina občinstva najbrže ne bo umela, slika pa je jako zanimiva študija refleksov na vodi.

Tretji razstavilavec je Lojze Perhavec. Razstavlja tri peročrteže. Najbolja je slika »Verjanko ustreli Rožlina«, toda dvomimo, da je g. Perhavec prav pojml našo lepo narodno pesem »Rožlin in Verjanko«. Dobro risana je vinjeta »Delo«. »Stoji, stoji tam Beligrad« pa je popolnoma trdo risano diletantsko delo in ne sodi na razstavo.

Četrti je dobro znani slikar Marčič. Ima, kot je pri njegovi plodovitosti samo po sebi umevno, največ slik (16). Krasi motivi iz Boke in Dalmacije se ponavljajo v nenavadno sijajnih in lepih barvnih tonih. Najboljša slika je pač »Dalmatinski ribiči« (olje), čez katero se razgrinja lahka poldanska megla. Njegove slike se lahko imenuje prave simfonije barv.

Slednjič sta še brat in sestra Šantel. Prvi ima lepe slike iz Istre. Najlepša je pač »V pazinskem gradu« in »Poldansko solnce«, ki kar diha toploto. Lepa sta tudi dva pastela, in zanimiv po tehnični strani je guache »Kočica«. Henrijeta Šantlova je prišla na razstavo zakasnela in si-

cer s 5. slikami. Morda je to zakasnenje vzrok, da ni navedena v katalogu in da da se tako ne vé niti naslove njenih slik, temu bi bilo moglo prirediteljstvo razstave pač odpomoči. Vobče Henrijeta to pot ni zastopana s slikami, kakoršne smo vajeni pri njej sicer videti. V resnici lepa slika njena sta pa ona dva otroka, ki stojita v senci in na katera pada le tupatam kak solnčni žarek skozi listje.

Prodale so se vsega skupaj tri slike (dve Marčičeve in ena Gerbičeva), kar je pri tako nizkih cenah pač malo čudno.

— avi —

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd.

3144 10 5

Delovanje izborno, uspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 v., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 2 steklenici se ne pošila. — Prosimo, da se naroča naravnost od

P. JURIŠICA, lekarnarja v Pakracu št. 65 (Slavonija).

Prva slovenska modna : trgovina za gospode :

Engelbert Skušek

Ljubljana, Mestni trg št. 19 se najtopleje priporoča

2710

Josip Maljavac
3428 v Roču, Istra 10-4
ima na prodaj
do 50 hektolitrov do-
brega, zdravega
belega vina
Kdor želi kupiti, mu ga pošlje po 22 K franko vse postaje Kranjske.

Dr. Ivan Hubad
okrožni zdravnik
v Škofji Loki
: uljudno naznanja da :
ordinira vsak dan od
pol 9. do 11. ure dopold.
na Glavnem trgu.
16 3-3

kliče galerija. Mi za to nismo odgovorni. Mi imamo svoje opazke, oni pa govore. Klic med poslanci: Bomo pa Turka poslali na galerijo! (Veselost.)

Med tem prizorom se je Schwarz zmužal do vrat. Ko je odprl vrata, da stopi ven, začulo se je z galerije še par »Abzug«-klicev.

Deželni glavar je prekinil sejo. Nadaljevanje seje danes ob 4. uri popoldne.

Po Ljubljani jezdi močne kavalerijske patrulje dragoncev. Deželni vladi menda za »pomirjenje« ni bilo dovolj orožnikov.

Dnevne novice.

+ **Parlamentarna komisija deželno-zbornih poslancev S. L. S.** obstoji iz poslancev: dr. Šusteršič, dr. Krek, Pogačnik, Povše, dr. Lampe, dr. Pegan.

+ **Deželni zbor.** Dopoldanski zborovanje deželnega zbora je nudilo samo dva prizora: Dolgočasne volitve odsekov in nič bolj duhovito razgrajanje liberalcev. Ta način nastopa proti deželni vladi gotovo ni bil pravi. To se pravi barona Schwarza držati, ako se samo vpije in tuli: Svinja, morilec, pfuj Teufel, Belarjev lakaj itd. Kajti če se tako napada deželni predsednik, ga centralna vlada — po dosedanjih skušnjah — samo drži! Ni bilo niti sledu takega političnega prevdarka v tem nastopu liberalne stranke, in če ne bi imeli liberalci med sabo Turka, ne bi bili dosegli prav nobenega efekta. Lenarčič in Knez sta se sramežljivo odtegovala, tudi dr. Tavčar je samo markiral semtertje, a v konkurenco z mlajšimi »močmi« se ni spuščal. Kot na udarec čisto teatralično se je psovanje začelo in ravno tako nenkrat so zopet utihnil, kakor človek, ki se izkašlja. Gospodje liberalci, v imenu časti slovenskega naroda moramo reči, da ima slovenska stvar boljših branivcev. Slovenska Ljudska Stranka je s svojimi dvanajstimi nujnimi predlogi, ki obsegajo cel velikanski delavni program in obrambo slovenskih teženj, pokazala pravo pot. Nadaljnje seje kranjskega deželnega zbora bodo s stvarnimi govori poslancev S. L. S. pokazale novo, boljše dobo kranjski deželi. Kar je bilo danes dopoldne, še ni bilo zborovanje, deželni zbor šele pride, ko nastopi Slovenska Ljudska Stranka!

+ **»Narodni Dnevnik«**, novi štajerski liberalni list, sicer prazen in netečen kakor slama, napolnjuje polovico svojih predal s kranjskimi zadevami, tako da vzbuja upravičeni sum, da njega boljše polovico pišejo v Ljubljani. To bi nas seveda nič ne brigalo, ko bi ne kazal list v tem oziru čudovito neorientiranost in bi se ne zaganjal s toliko slastjo v S. L. S., katero psuje, kar se da. Skoro se zdi, da je »Narodni Dnevnik« od kranjskih liberalcev najet, da nadaljuje delo, ki so ga v »Narodu« prekinili. Tako beremo v »Narodnem dnevniku« o klerikalnih poslancih, ki so kmete izdali, se nas poučuje, kdaj smemo stopiti v vladno koalicijo, kdaj ne, se nam očita »klerikalna nepoštenost«, »katoliško obrekovanje« itd. »Narodnemu Dnevniku« svetujemo, naj se rajši briga za štajerske razmere in si pridno nabira naročnikov, da ne bo prezgodaj zmrznil! Če bo tako strupeno in babje pisal naprej, kakor je začel, ga bodo kmalu siti, kakor so bili naveličani rajne mile jere »Domo-vine«.

+ **Italijansko vseučiliško vprašanje.** Dr. Bugatto objavlja v »Trentinu« sledeče: Vodja naučnega ministrstva, sekcijski šef Kanera mi je na neko tozadevno vprašanje odgovoril, da o stanju italijanskega vseučiliškega vprašanja ne more ničesar poročati. Vse tozadevne vesti da so kombinacije. Vlada noče izdati, kje se bo laška fakulteta ustanovila. Bugatto dostavlja, da bo Bienenrth predlog o laškem vseučilišču parlamentu še ta mesec predložil. — Po našem mnenju bi pa vendar dobro bilo, da bi vlada vsaj namignila, kaj misli o Trstu?

+ **Razmere na ljubljanski realki** postajajo vedno neznosnejše za slovenske dijake. Kaj si vse dovoljujejo ti nemško-nacionalni profesorji? Ne mine skoro dneva, da se ne bi žalilo slovenskih dijakov. Zlasti se odlikuje v tem profesor in okrajni šolski nadzornik Schrautner. Nedavno je moral razrednik posredovati, ker je profesor Schrautner med poukom delal opazke, da stoji na mostu do Adrije, da mora neko stvar zakrpati z jugoslovanskimi krpami itd. A kakor se kaže, niti pritožbe pri razrednikih ne morejo brzdati njegovega strupenega jezika. Dne 5. t. m. je profesor Schrautner zopet čutil potrebo med poukom žaliti slovenske dijake s tem, da se je norčeval iz naše narodne ogorčenosti nad imenovanjem dež. šolskega nadzornika Belarja. Vprašal je nekega dijaka, ki je bil prej na gimnaziji, ali še pozna grške črke, in ko ta to zanika, mu pravi,

da potem pač ne more postati dež. šolski nadzornik. Kaj bi se zgodilo s slovenskim učiteljem, ki bi si dovoljeval slične opazke med poukom? Pozivljamo c. kr. deželni šolski svet kranjski, da pouči profesorja in okrajnega šolskega nadzornika Schrautnerja o tem, kaj se sme in mora v šoli razpravljati. Naj se profesor rajši boljše pripravi za svoje učne ure, pa mu ne bo preostajalo časa za neumestne opazke, ki žalijo slovenske dijake! Naj c. kr. deželni šolski svet s pravočasno intervencijo prepreči, da ne bo potrebno preganjati slovenskih dijakov, če bi jih opravičena ogorčenost zapeljala h kakemu prenaščenemu koraku! To zahtevamo odločno stariši slovenskih dijakov!

+ **Javni ljudski shod v Velikih Laščah** bo v nedeljo, dne 10. t. m. popoldne ob pol 3. uri v dvorani Zadrúžnega doma. Na dnevnem redu je protest proti imenovanju nemškega deželnega šolskega nadzornika za Kranjsko. Govorita g. Ivan Pucelj in g. Matevž Kozelj. Udeležite se ga polnoštevilno, da s tem javno pokažemo, da nismo Slovenci več pripravljeni prenašati krivic, ki jih naša nemška vlada prizadeva slovenskemu narodu!

+ **Razdelitev sena.** Iz raznih krajev prihajajo vprašanja, kedaj se bode vršila druga razdelitev sena. Iz krogov naših poslancev smo dobili naslednje pojasnilo: Naši poslanci so pri osrednji vladi izprosili državno podporo, njih naloga ali pravica pa ni, da bi seno razdeljevali. To je stvar v prvi vrsti deželne vlade, katera na podlagi županskih poročil in okrajnih glavarstev po dogovoru s posebno enketo določi, koliko sena dobé posamezne občine, oziroma posestniki. Ta poročila in porazdelba pa dajo toliko dela in pisarij, da ni bilo mogoče vsem prosvicem takoj ustreči. Kakor smo izvedeli pri deželni vladi, bode te dni dotični odbor reševal ostale prošnje. Druga delitev sena bode se torej vršila proti koncu tekočega meseca. Želeti je, da se razdelitev sena izvrši čimprej, ker mnogi živinorejci so pokrmili že vsoto krmo in bodo v kratkem prisiljeni, odprodati ali poklati živino.

+ **V Podgori** je 6. t. m. bilo skioptičsko predavanje. Predaval je odposlanec S. K. S. Z. iz Gorice.

+ **Deželnega poslanca iščejo!** To je čudno, kaj ne? Saj so ga vendar izbrali volivci! V Istri je drugače. V okrajnem glavarstvu Pazin bil je izvoljen z dr. Trinajstičem Avgust Rajčič, nadučitelj v Opatiji. Namestništvo v Trstu je pa izdalo legitimacijo na ime Alojzij Rajčič. Tega imena seveda niso našli — in tako iščejo poslanca. Zlobni jeziki pa trdijo, da se je to naredilo nalašč, ker bivši kandidat Avgust Rajčič izvestnim krogom ni po volji.

+ **Nemška vzgoja.** Ko so v nedeljo demonstrirali slovenski delavci na velikem trgu pred namestništvom in pred sedežem parobrodnega društva »Dalmatia« v Trstu, opazil sem med množico kakih pet nemških srednješolcev z malimi fotografirskimi aparati v rokah, ki so smukali fotografirajoči sem in tja med demonstranti, odkoder so skakali tudi k policijskemu komisarju, kateremu so prav zaupljivo javljali, o čem, to si lahko mislimo. Do danes so opravljali policijsko službo za to plačani uradniki, da pa je prišla tak policijski posel opravljati nemška srednješolska mladina! Zahtevamo slovenskih šol, da se ne vgnjezdijo v Trst tako nemška vzgoja!

— **Dr. Derschatta**, bivši železniški minister, je vsekakor nesebičen mož. Že precej časa je od tega, kar je moral demisionirati, stanovanja v železniškem ministrstvu pa še vedno ni zapustil. Češki listi ga radi tega ostro napadajo.

+ **Velika skrb za slovensko mladino.** 9. prosinca sta minula ravno dva meseca, odkar so zdravniške oblasti ustavile pouk na obeh celjskih okoliških šolah. Res sta se širili meseca listopada vsled mokrote in mraza vratica in škrlatica, pa dobre ¾, reci: tri četrtine otrok je bilo bolnih v mestu in le slaba četrtina v vaseh. In vendar so bile mestne šole zaprte le 14 dni. Odkod ta dvojna mera? Ljudstvo je ogorčeno. Kaj se bodo naučili ubogi učenci, ki naj stopijo jeseni v gimnazijo? In ubogi delavec naj najame in plača varuha, da se za časa njegove odsonosti pri nedoraslih otrocih ne zgodi nesreča. Dokler bodo oblasti poslušale izvestne faktorje celo med učiteljstvom, se bo na okoliških šolah začel pouk 15. kimovca 1909.

— **Dijaška beda.** Dne 5. t. m. je umrl v Čepovanu osmošolec A. Podgornik. Živel je v veliki revščini, posebno za časa svoje bolezni. Ko so za to zvedeli njegovi sošolci, so zbrali skupaj s proforskimi zborom goriške gimnazije 103 K njemu v pomoč. To svoto so mu odposlali v ponedeljek. V torek so mu odposlali zopet 36 kron. Toda oboje je prišlo prepozno. A. Podgornik je med tem že umrl v bedi in

pomanjkanju. Bil je izredno priden in nadarjen dijak. Svetila mu večna luč!

— **Dr. Dermota** hodi okrog po Goriškem agitirajoč za socialno demokracijo in ne dr. Dermastia, kakor je tiskarski škrat napačno poročal v torek.

— **Z Bučke.** Tukajšnji ostanki liberalcev, oziroma sedaj socialnih demokratov, bi si na vsak način radi podaljšali politično življenje, dasi se že delj časa bore s smrtjo. Da bi jih rešil, povabili so gospoda Skaličija iz Novega mesta. Obžalujemo omenjenega občespoštovanega gospoda, ako se jim bode vsedel na limanice!

— **Poročil** se je v Metliki c. kr. davčni asistent Rado Predalič z gdično. Vilmo Gangl.

— **Paša v gozdu prepovedana.** Iz logaškega okraja se nam piše: V našem okraju skoraj povsod tarnajo ljudje zaradi pomanjkanja paše, ker jim je pred več leti okrajno glavarstvo vsled ukaza deželne vlade prepovedalo pašo tudi po gozdih. Mi bi to še razumeli, ko bi bila paša prepovedana po mladih nasadih, koder se pogozdujejo gola kraška tla. A temu ni tako. V logaški občini n. pr. je bil gozd razdeljen že l. 1881, kmalu nato je bila paša prepovedana posestnikom tudi v njihovih delih. Pred osmimi leti so pričeli deliti še skupne pašnike in požganino. Tako je sedaj paša skoraj popolnoma zatrta. In posledica je, da je v občini vsako leto manj živine. L. 1904 je bilo v spodnelogiški občini živine 682 glav, l. 1905 še 662, lani pa samo še 504. Tudi število telet vedno pada. To je dokaz, da povsod ne kaže deliti pašnikov. Naravnost neumevno pa je, da vlada prepoveduje pašo po zaraščenih gozdih. Dotično naredbo je moral skovati mož, ki se razume na pašo, kakor zajec na boben. Pritoževali smo se že na vse strani, tudi v državnem zboru je drž. poslanec v obliki interpelacije ostro grajal to nesmiselno prepoved. Gospodje pri zelenih mizah pa nočejo izpredvideti svoje zmote ter nosijo še nadalje svoje stare kitajske čofe.

— **Visok obisk v Postojni.** 6. januarja t. l. dospel je nadvojvoda Karol Franc Josip s spremstvom z avtomobilom iz Opatije v Postojno in obiskal svetovnoznano postojnsko jamo. Akoravno ni bil na ta visok obisk nihče pripravljen, vendar je predsednik jamske komisije v najkrajšem času vse potrebno ukrenil, da je visokemu gostu jamo z vsemi čarobnimi krasotami pokazati zamogel. Nadvojvoda je pod vodstvom gospoda okrajnega glavarja celo jamo skoz in skoz pregledal, si dal razne kapniške podobe raztolmačiti, se živo zanimal za jamsko zgodovino ter je bil od velikansko-romantične scenerije in njenih krasot presenečen. Zabeležil je tudi svoje ime v častni knjigi, se o pripravi in vodstvu laskavo izrazil ter je zapustil jamo s čustvom, da je videl krasote, kakor jim ni na celim svetu enakih.

— **Zastrupila** se je v Trstu Ana Marija Košuta. Umrli je v bolnici.

— **Umrli** je v Jolietu Slovenec Fr. Pink.

— **Vsled prenapolnjenih skladišč** so ustavile c. kr. skladovalnice v Trstu prevzemanje takih tovorov, kateri dohajajo v svrhu vlaganja. Izvzet je špirit v voznihih kotlih in pa ono blago, katero je že na poti. Prevzema se potemtakem za tržaško pristo luko c. kr. državne in južne železnice razen špirit v celih kotlih le tako blago, katero je glasom predpisane voznega lista namenjeno ali za vlaganje v one oddele skladišč, kateri so v najemu strank, ali pa če je blago namenjeno za vkrcanje. Sprejemanje blaga za železnična skladišča v tržaški prosti luki južne železnice, kakor tudi c. kr. državne železnice pa ostane i v naprej neomejeno.

— **Iz Št. Ruperta.** Lep je bil zopet božični večer. Vrstile so se deklamacije in govori in žive podobe iz mladostnega življenja Zveličarjevega. Katol. slov. izobraževalno društvo je s tem poskrbelo za prijeten večer. Mladenci in otroci so častno spolnili svoj posel. Posebno je ugaljal mali Maks Kurent, ki je govoril kot »izučen govornik«. Tudi mladeniča Čugel, ki mu sicer ni šlo tako dobro, moramo pohvaliti, pa korajža velja. Začetek je vsak težak! Dekleta so se pa odlikovale, kot po navadi. — Občni zbor društva se je vršil ob obilni udeležbi 3. t. m. Govorila sta tu kaplan Iv. Strahar in akademik Zupančič, slednji o slovenskem vseučilišču. Navzočih je bilo čez 110, ki so enoglasno pritrdili resolucijam, ki so se poslale na poslanca dr. Hočevarja in na ministrstvo. Društvo gre dobro in z novimi silami naprej. Gmotno stoji društvo dobro. Spomladi si zida dom — takrat bo treba iskat dobrotnikov! — Javno vprašanje je, kdo ima pri gostilnah več govornikov, ali županstvo ali sodnija ali žandarmerija ali glavarstvo ali vlada — ali — ali pa gostilničar, ki toči celo noč do ranega jutra brez kazni? — Prodajalna v

Št. Rupertu je še za oddati. Je ravno pred cerkvijo. Ponudbe na Hranilnico.

— **C. kr. priv. avstrijski zavod za trgovino in obrt** je daroval 10.000 kron za po potresu v Kalabriji in Siciliji oškodovane. Glavni zavod in vse njegove podružnice so pripravljene, da prejmejo v ta namen darove. V Ljubljani in na Kranjskem sprejema darove »Podružnica c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani«.

RAZPAD MLADOČEŠKE STRANKE.

Praga, 7. januarja. V Pardubicah in Jičinu so dosedanja somišljeniki mladočeške stranke sklenili stopiti v stik z radikalnimi državnopravnimi strankami. Deželnozborni mladočeški poslanci se s politiko mladočeškega državnoborskega kluba ne vjemajo. Kramaf v »Denu« napada »Narodne liste«, češ, da so oni krivi razpada stranke. Prihodno nedeljo se vrši shod mladočeških zaupnikov v Pragi, da izkuša poravnati sporne zadeve.

IZDELOVANJE BOMB V KRAGUJEVCU.

V Kragujevcu se nahaja na vabilo srbskega vojnega ministrstva in vojaški pirotehniški tvornici neki angleški kemik, ki vodi in nadzoruje izdelovanje bomb, ki so jih dozdej izdelali nad 100.000. Bombe so izdelane v velikosti kurjega jajca in dobi vsak prostovoljec, ki jih je že 20.000, po pet kosov.

RAZOROŽENJE.

V Otoku pri Limu so razorožili prebivalstvo. Uradni slugi so vzeli kmetom vse orožje, tudi tako, ki so jo imele razne rodbine več stoletij. Razoroženje nadaljujejo.

BEGUNCI IZ TRŽAŠKEGA VOJNEGA ZAPORA V VIDMU.

Videm (Italija), 7. januarja. Tukajšnjim oblastnikom so se javili begunci iz tržaškega vojnega zapora: Ernest Gržetič, Karl Gerdol, Ivan Budinič, Evgen Laube in Adolf Lenarduzzi. Štirje njih hočejo iti v Messino pomagat pri rešitvah delih.

NOVE ARETACIJE NA HRVAŠKEM.

Iz Zagreba se poroča, da so aretirali vsled suma, da so udeleženi na veselbski propagandi, posestnika Jurija Jagnića, kaplana Danila Podunovca, učitelja Simona Vuksana, gostilničarja Štefana Jukanovića in učitelja Kosto Dragosana.

NOVA ŽELEZNIŠKA ZVEZA S CARIGRADOM.

Sibinj, 7. januarja. Tu se namerava uvesti nova brzovlakna zveza s Carigradom. Mesto čez Belgrad, naj bi vozili avstro-ogrski brzovlakci čez Sibinj in Sofijo v Carigrad.

Ljubljanske novice.

Ij **Katoliško mladeniško društvo** v Ljubljani vabi k božičnici, ki jo priredi v nedeljo, 10. januarja v »Rokodelskem domu«, Komenskega ulice št. 12, točno ob 6. uri zvečer. — Spored: 1. Anton Nedved: »Pozdrav«, moški zbor. 2. Ant. Foerster: »Cigan«, tenor-solospev (Avg. Jeločnik). 3. »Slovenec sem«, tamburaški zbor. 4. »Svibanjska ružica«, tamburaški zbor. 5. Govor. 6. »Sv. Ciril, mladi mučenec«, igrokaz v treh dejanjih (štiri slike). 7. Prosta zabava. — Vstopnina: Sedeži I.—III. vrste 1 K, IV.—VI. vrste 80 vin, VII.—X. vrste 60 vin. Stojišča 40 vin.

Ij **V diskuzijskem tečaju** je predaval 7. t. m. dr. Dolšak o delavski higijeni.

Ij **Ob službeni 25-letnici** gosp. Antona Supina, uslužbenca Katoliške Bukvarne v Ljubljani, mu je večeraj ob navzočnosti knjigarniških uslužbencev čestital v imenu odbora »Katoliškega tiskovnega društva« preč. g. L. Smolnikar, društveni tajnik, kateri mu je tudi izročil primerno darilo.

Ij **Orožniki v Ljubljani.** Z današnjim jutrajšnjim dolenskim vlakom je prišlo nad 30 orožnikov v Ljubljano.

Ij **Umrli** so v Trnovem: Ivan Turšič, posredovalec kupčije z senom in steljo; L. Oven, delavec; Fran Valusnik, krojač. Svetila jim večna luč!

Ij **Gg. deželne poslance** si usoja ravnateljstvo slovenskega gledališča opozoriti, da jim je za vsako slovensko gledališko predstavo na razpolago loža št. 2 na desni v pritličju ter da dobe vselej mesta v ložah št. 1 na desni in levi v I. nadstr. Vse druge lože so oddane. Reservirajo pa se tudi parterni sedeži, ako se pravočasno oglašijo reflektantje.

Ij **Društvo strojnikov.** Krajna skupina Ljubljana in okolica zveze avstrijskih strojnikov ima v nedeljo, dne 10. januarja svoj letni občni zbor, združen z demonstracijskim zborovanjem za novo reformo za izpite (skušnje) strojnikov in kurjačev, ob 3. uri popoldne v hotelu »Štrukelj«, Kofodvorske ulice v Ljubljani. Vabijo se člani

društva, da se tega zborovanja gotovo udeležijo. Po članih vpeljani gostje dobro došli, posebno se vabijo izven društva stojajoči strojniki iz mesta in dežele, da se nam pridružijo in stopijo v našo organizacijo. Prosi se gospode industrialce, da se v potrebi za novega strojnika zaupno obrnejo na predsednika društva, Ivana Žirovnik, mestni strojnik v Klečah pri Ljubljani, kateri razpolaga z zanesljivimi strokovnjaki. — Odbor.

Ij Nekaj podatkov iz poslovanja policijskega oddelka. Leta 1908. je bilo v policijskem oddelku ljubljanskega mestnega magistrata poleg različnih potrdil, spričeval itd. izdanih tudi 435 delavskih knjig, 324 domovnic, 356 spričeval o tempeh vedenju, 302 orožna lista, 28 krošnjarskih dovolil, 285 potnih listov in izkaznic, 107 spremnic za orožje in razstreljivo, 27 legitimacijskih izkaznic, 34 poselskih knjig, 1121 nakaznica za brezplačno dobavo zdravil ubožcem, 1072 dovolil za zabavne prireditve, 109 oseb je bilo domov odpravljenih z blagotvorno vožnjo in izdalo se je 76 dovolil za razne produkcije.

Ij Zasledovani tat aretovan. Pred včerajšnjem zvečer je bil v neki hiši v Prešernovih ulicah zasačen 52-letni vagant Ivan Kapus, rodom iz Kamnegorice, ko se je ravno hotel vtihotapiti v neko stanovanje. Poklicani stražnik je Kapusa vzel s seboj. Kapusa išče tudi orožništvo na Bledu radi tatvine srebrne ure. Oddali so ga sodišču.

Ij Semenij. Dne 5. t. m. bilo je na mesečni semenij prignanih 459 konj in volov, 149 krav in telet, skupaj 608 glav. Kupčija je bila pri konjih dobra, ker so prišli po nje Lahij, pri goveji živini pa srednja. Cena goveje živine je bila od 52 do 64 v kilogram žive vage.

Razne stvari.

Huda zima. V Šleziji je zmrznilo 9, v Prusiji pa 6 oseb.

Zarotniki v Carskem selu. Zasledili so novo zaroto proti ruskemu carju, ki ima svoj sedež v Carskem Selu.

Osemletni deček umoril svojo sestro. V Saint Gauderesu je ustrelil osemletni Baron v nenavzočnosti svojih staršev svojo petletno sestro, in sicer baje zato, ker sestre nima rad.

15 oseb je zmrznilo. Na poti je pri Risudi zmrznilo 15 oseb neke karavane, ki je šla 40 ljudi.

Dete zažgalo babico. Na Dunaju se je pripetila 30. m. m. grozna nesreča. Babica hčerke svojega sina zasebnega uradnika Keucherja je bila sama doma. Dete se je igralo z vžigalicami in se je zažgalo. Babica se je tako prestrašila, da ni zaklicala, da si je vnela obleka. Sosedje, ki so opazili požar, so vdrli v stanovanje, kjer so dobili umirajočo babico in ožgano dete. Babica je umrla, dete upajo kljub groznim opeklinam ohraniti pri življenju.

IV. IZKAZ DAROV

za »Društveni dom« v Št. Ilju v Slovenskih goricah.

Od 8. do 28. grudnia.

H. Brezovnik, Vojnik, 2 K; Stalno omizje pri Vugetu, Grobelno, 6 K; Rajko Perušek, c. kr. prof., Ljubljana, 5 K; H. Tkavec in F. Zacherl, Ljutomer, 6 K 10 h; Iv. Brozovič, stud. iur., Gradec, 5 K; M. Zevnik, kaplan, Idrija, 2 K; K. Šeško za socialni kurz, Sv. Križ tik Slatine, 12 K 63 h; F. Kušar, Mengeš, 7 K; Anton Šparl, kaplan, Planina, 6 K; Jak. Kosi, kaplan, Celje, 132 K 50 h, kot božični dar celjskih Slovencev, in sicer so darovali: mil. gospod opat Fr. Ogradi 10 K, Iv. Krušič 3 K, Iv. Gorišek 10 K, dr. Matija Slavič 5 K, Peter Majdič 20 K, Anton Pučnik 2 K, Jak. Kosi 5 K, dr. J. Hrašovec 5 K, J. Kardinar 3 K, Ant. Čestnik 4 K, dr. Jos. Sernec 5 K, dr. Gvid. Sernec 2 K, dr. Karlovšek 2 K, Fr. Lončar 5 K, Iv. Vavken 3 K, M. Suhač 1 K, dr. A. Božič 2 K, Anton Kosi 1 K, dr. Lj. Filipič 2 K, Dragotin Vanič 2 K, dr. Vek. Kukovec 5 K, dr. Jos. Vrečko 2 K, Vek. Spindler 1 K, R. Strmečki 1 K, Anton Mirnik 1 K, Ant. Kolenc 1 K, dr. Jos. Kotnik 1 K, dr. Lj. Stiker 1 K, Fr. Dolinar 2 K, Iv. Ravnikar 1 K, dr. Janko Sernec 3 K, dr. Ant. Schwab 3 K, M. Voh 1 K, J. Kralj 1 K, Fr. Strupi

1 K, N. N. 50 h, Fr. Confidenti 1 K, M. Levstik 1 K, Fr. Kranjc 1 K, Armin Gradšnik 1 K, Ivan Rebek 2 K, dr. Ant. Dolar 1 K, F. Pečnik 1 K, dr. Al. Brenčič 3 K, H. Jošt 1 K, R. Volovšek 1 K. — Rodoljubnim celjskim Slovencev, posebno č. g. Kosiju kot nabiratelju naša najsrčnejša zahvala! Dalje so darovali: Vesela družba v Baumanovi gostilni v Št. Ilju 4 K; Neimenovan iz Nemčije po g. Sernecu, Sp. Kungota, 10 K; Ad. Gril, kaplan, Koprivnica, 5 K; Ant. Levšin, župnik v Radomlji, 5 K; dr. Jos. Marinko, c. kr. prof., Novo mesto, 10 K; »Slovenec«, Ljubljana, 9 K 66 h; dr. F. Kovačič, prof. bogoslovja, Maribor, 5 K; dr. F. Lukman, bogosl. prof., Bistrica, 10 K. — Skupaj v tem izkazu 244 K 89 h. — Vsa nabrana svota skupaj 678 K 49 h. — Vsem velikodušnim darovalcem, požrtvovalnim rodoljubom hvala najsrčnejša! Živeli nasiedniki! Rojaki, spominjajte so ob novem letu teptanih šentiljskih Slovencev! — Ves pa: Veselja in sreče polno novo leto!

Št. Ilj v Slov. goricah, 28. grudnia 1908.

Za odbor: Franjo Žebot.

Opozarjamo, da se vrši jutri, v soboto v veliki dvorani hotela »Union« predpustna veselica tobačnega delavstva. Začetek ob 8. uri zvečer. — Vstopnina za osebo 1 K. — Ker je ta zabava vsako leto velezabavna, naj občinstvo jutri zvečer v velikem številu pohiti v »Unionovo« dvorano!

Telefonska in brzoljavna poročila.

GORIŠKI DEŽELNI ZBOR.

Gorica, 8. januarja. Danes popoldne ob 5. bo zopet tvorjen deželni zbor. Deželni glavar se bo spominjal nesreče v južni Italiji, nakar se bo seja zaključila. Prihodnja seja bo v ponedeljek.

PARLAMENT.

Dunaj, 8. januarja. Državni zbor se snide, kakor se poroča iz parlamentarnih krogov, z gotovostjo dne 20. januarja.

VELIKE IZPREMEMBE NA OGRSKEM.

Budimpešta, 8. januarja. Baje bo izbruhnila na Ogrskem velika kriza. Dela se na to, da postane Košut ministrijski predsednik. V kabinet bi vstopili najhujši kričarji, Hollo, Ugron itd. Cesar o tem zdaj še nič noče slišati.

NEMŠKO NASILSTVO.

Dunaj, 8. januarja. V današnji seji nižjeavstrijskega deželnega zbora je poslanec Axmann stavil predlog, da bodi na vseh javnih šolah na Nižjem Avstrijskem izključni poučni jezik nemščina. (Svoj čas ta predlog, ki so ga stavili nemški nacionalci, ni bil sankcioniran.)

ODSEK ZA SPREMENBO POSLOVNIKA.

Dunaj, 7. januarja. Načelnik odseka za spremembo poslovnika sklicuje odsekovi seji na dan 18. in 19. t. m., ob 10. uri popoldne.

ŠPANJA SE PRIPRAVLJA.

London, 8. januarja. Španska si zgradi velikansko brodovje. Zgradilo se bo na Angleškem.

1300 TRUPEL NA ENEM KUPU.

Messina, 8. januarja. Našli so 1300 trupel na enem kupu. Nadškoj jih je blagoslovil. Blagoslovil je tudi mesto.

Naročajte »Slovenca«! Kjer eden ne zmore naročnine, naj se jih naroči več skupaj!

Na prodaj je iz proste roke

večji MLIN

ob Krki z vsem ostalim posestvom. Več pove naše upravnistvo. 21 3—3

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Um	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Neho	Padačina v 24 urah v mm
7	9. zveč.	741.5	— 1.0	sl. szah.	obl.	
8	7. zjuti.	33.7	— 1.9	sl. svzh.		0.0
	2. pop	28.2	— 0.2	sl. sever	sneg	

Srednja včerajšnja temp. — 1.0°, norm. — 2.7°.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 8 januarja.

Pšenica za april	12 75
Pšenica za oktober 1. 1909.	10 89
Rž za april 1. 1909.	10 19
Oves za april	8 72
Koruzza za maj 1. 1909.	7 27

Efektiv 5 dražje.

Vsem prijateljem in znancem naznanjava, da je Bog k sebi poklical najino ljubeznivo hčerkico

Georgino

v najnežnejši dobi življenja.

V Ljubljani, 8. januarja 1909.

Jurko in Pavlina Javernik.

Prodajalka

za manufakturno trgovino na deželi se sprejme. Pojasnila daje 5—1

Jerica Šinkovec, trgovka v Kamniku.

Razpisuje se do 20. januarja služba drugega

cerkovnika.

Plača 760 K in prosto stanovanje. Neoznjeni, zlasti zmožni kakega rokodelstva naj se zglase osebno. 14 4—2

Mestni župni urad sv. Jakoba v Ljubljani.

Jan. Rozman
mestni župnik.

Stanovanje

z 2—4 sobami išče mirna stranka takoj ali pozneje. — Ponudbe pod A. S. I. Poste restante, Ljubljana.

Izmed najboljšega najboljše!

Da zadostim tudi najrazvnejšim zahtevam, sem vpeljal vrsto pražene kave, ki presega v kakovosti, izdatnosti in aromi najboljše. Ta kava je zmes najizbranejših vrst, najfinejšega proizvajalca in nudi čudovito fino, aromatično in oživljajočo pijačo. Z mlekom mešana tvori dober zajtrk in podlago k udobni malici, Brez mleka kot »črn« je prijeten zaključek vsake pojedine ali večerje; ima moč in oživlja.

Prva ljubljanska velika pražarna za kavo

Karol Planinšek

Ljubljana, Dunajska cesta, vogal Sodnijske ul.

IVAN PENGOV

podobar, izdelovatelj oltarjev, itd.,

naznanja prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom, da je prevzel znano podobarsko delavnico umrlega g. And. Rovška, Kolodvorske ulice št. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da bodem vestno izvrševal svoj poklic in prosim za zaupanje. Tekom 10 letnega praktičnega dela pri ranjem g. Rovšku pridobil sem si veliko spretnosti, da se bode v prihodnje ravno tako solidno in kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo, kakor se je dosedaj. 3438 52—1

Učenca

35 sprejme takoj v poduk 2 2

Jožef Kunčič mizarški

mojster v Podgori, p. Št. Vid nad Ljubljano.

Prodajalna in trgovina

ravno pred cerkvijo se odda. 26 Več upravnistvo. 3—2

Išče se prijazno

stanovanje

za mirno stranko brez otrok obstoječe iz treh večjih sob in pritliklinaj za februarjev, oziroma majev termin. Prijazne ponudbe se prosijo na upravo tega lista pod »Prijazno stanovanje«. 36 3—1

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je, iznajti najboljše sredstvo za rast las, to je

Kaplor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasje gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (luskine) na glavi. — Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka

5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: **P. Jurišič**, lekarnar, Pakrac št. 65 Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem. 3146 10—4

Dijak

s spodnjo gimnazijo išče primerne opravlila za celi dan ali za pol dneva. Nastop takoj. — Ponudbe pod šifro »1909« na upravnistvo »Slovenca«. 37 3—2

Gostilna

na prometni cesti se da v najem ali pa proda pod ugodnimi pogoji v Celju. Hiša je primerna tudi za vsako drugo podjeje. Polzvedbe pod: Poste restante, Celje, »Amicus«. 33 3—2

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -
- Delniška glavnica -
- K 3.000.000 -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 1/2 0/0

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000 -